

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 16 (1311) 1982 m. balandžio 24 d.

Melbourne

XXVII METAI

Kampelmano kalba apie Pabaltijo valstybes

JAV-ių delegacijos Madride konferencijoje pirmininkas Max Kampelman kovo 3 d. pasakė svarbią kalbą apie Pabaltijo valstybes. Jis priminė, kad praėjusių savaitę, pasutinę konferencijos darbo dieną vasario mėnesį, Sovietų delegacijos galva kalbėjo apie "imperializmą". Kampelmanui tai pasirodė įdomus sutapimas, nes vasario mėnesį lietuviai, latviai ir estai visame pasaulyje minėjo savo valstybinės nepriklausomybės paskelbimą. Jo žodžiais:

"Latvija, Lietuva ir Estija su pranta ką reiškia imperializmas ir pagrindinių laisvių praradimas jo pasėkoje. Tarp 1918-ųjų ir 1939-ųjų metų, tos trys Pabaltijo respublikos buvo išdidžios pasaulio laisvųjų tautų bendruomenės narės. 1940-ais metais, remiantis Molotovo - Ribbentropo paktu, Sovietų Sąjunga tas tautas preivarta aneksavo. JAV-bės tą aneksiją pasmerkė tada, ir mes patvirtiname mūsų opoziciją jai dabar. Mes nepripažįstame prievartinio Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą..."

Kampelmanas padėkojo Leniną, kuris, "užėmęs valdžią, tą pačią dieną paskelbė savo pirmą dekretą Antrajam Visos Rusijos Tarybų Su-

važiavimui, kuriame jis pareiškė: "Jei bet kuri tauta, nepaisant jos išreikšto pageidavimo, prievarta tebelaikoma (užimta)..., jeigu jai neduodama teisė, be jokios prievartos, laisvų rinkimų būdu, be ją inkorporavusios ar kitos galingesnės valstybės karinių pajėgų buvimo, laisvai apsispręsti, kokia bus jos valstybinės egzistencijos forma... tada tokios valstybės įjungimą reikia vadinti aneksija, užėmimo ir smurto veiksmu". Anot Kampelmano, Pabaltijo valstybės buvo tokios "aneksijos užėmimo ir smurto" aukos.

"Aš gerai žinau", tęsė Kampelmanas, kad Sovietų Sąjunga vadina save "socialistine" valstybe ir kad pagal... jos pačios definiciją, ji niekad nepadarė imperialistinių nusikaltimų, nežiūrint ką ji bedarytų... Bet agresijos veiksmai, nukreipti prieš Pabaltijo valstybes, buvo imperialistiniai veiksmai".

Kampelmanas užbaigė savo kalbą, primindamas Sovietų valdovams, kad valstybės, kurioms teko "eksperimentuoti su imperializmu, patyrė, kad imperialistiniai atsiekiniai yra labai riboti. Tie, kurie atsisakė imperializmo, drauge atsi-kratė ir jo naštos, nesigailėdami

savo nuostolio. Pasaulio opinija šiandien atmeta bet kurios valstybės teisę užkariauti ir pavergti kitas tautas. Be to, buvusios imperialistinės valstybės patyrė, kad jos iš savo pastangų mažai tepasipelnė... Ir Sovietų Sąjunga dabar pradeda patirti, kad jos imperialistiniai siekiai ir jos pavojingas nuotykių ieškojimas pasirodė esanti nepaprastai išlaidi ir nereikalinga našta. Kai ta pamoka bus galutinai įsisavinta ir ją seks reikiami veiksmai, Helsinkio Baigminis Aktas mums visiems įgaus naujos prasmės ir tvirtybės".

Sovietų atstovas Iljičiovas savo atsakyme pareiškė, jog Kampelmanas, matyt, pamiršo tą Helsinkio susitarimų dalį, kurioje sakoma, kad pasirašiusieji pripažįsta po Antrojo Pasaulinio Karo nubrėžtas sienas. Kampelmanas atsakė, jog jis nieko nepamiršo: kai prezidentas Fordas pasirašė Helsinkio susitarimus, jis specialiai pabrėžė, kad JAV-bės niekad nepripažino Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą. Todėl tvirtino Kampelmanas, bet kokie susitarimai apie Sovietų sienas neličia Pabaltijo valstybių.

ELTA

Reikalauja įtraukti Pabaltiją į „Nebranduolinę zoną“

Vakaruose gautas 38-nių Pabaltiečių pasirašytas Atviras Laiškas. "Sovietų Sąjungos, Islandijos, Norvegijos, Danijos, Suomijos ir Švedijos Vyriausybėms.

"Šiaurės Europos tautos ir vyriausybės šiuo metu visapusiškai svarsto laisvos nuo branduolinių ginklų zonos Šiaurinėje Europoje įsteigimo klausimą, kaip buvo pasiūlyta Sovietų Sąjungos Aukščiausios Tarybos prezidiumo pirmininko. Šiuo raštu mes siūlome išplėti minėtą klausimą, įjungiant į minėtą zoną Baltijos jūrą ir tris Baltijos kraštus - Estiją, Latviją ir Lietuvą.

"Laisvosios nuo branduolinių ginklų zonos išplėtimas į Baltijos jūrą ir Baltijos kraštus būtų taip pat naudingas mažoms Skandinavijos ir Baltijos tautoms, ypač kad tas prisidėtų prie jų būsimo saugumo. "Didžiųjų valstybių sukelti konfliktai padarė labai daug nuosto-

lių Baltijos tautoms. Jos ypatingai daug nukentėjo per antrąjį pasaulinį karą, kada frontas perėjo per jų teritorijas du kartus. Čia turėtų būti pažymėta, kad nepriklausomų respublikų Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybės dėjo visas pastangas, kad išvengus įsivėlimo į didžiųjų valstybių konfliktus. Baltijos tautos taip pat žino, kad didžiųjų valstybių vadovai tada visiškai ignoravo Baltijos tautų norus, likimą ir siekimus, kai jos pasidalino tą rajoną į jų įtakų sferas. To padalinimo drastiškas pavyzdys yra 1939 m. rugpjūčio 23 d. paktas tarp nacių Vokietijos ir Sov. Sąjungos, ir to pakto slapta priedas, kuris nėra paskelbtas Sovietų Sąjungoje ligi šios dienos.

"Turint tai omenyje, mes manome, kad yra labai svarbu sudaryti garantiją, kuri užtikrintų mažų tautų saugumą, didžiųjų valstybių konflikto atveju.

"Mes manome, jog turėtų būti natūralu ir priimtina visoms tautoms, kad sutartis dėl laisvos nuo

branduolinių ginklų zonos uždraustų gaminti ir dislokuoti branduolinius ginklus, o taip pat laikyti ir pervežti betkokiomis transporto priemonėmis (laivais, lėktuvais ar raketomis) branduolinius sviedinius atitinkamos susitarusių šalių teritorijose ir Baltijos jūroje.

"Mes tikimės, kad NATO ir Varšuvos pakto valstybės galės užtikrinti branduolinių ginklų uždraudimą laisvoje nuo branduolinių ginklų zonoje Šiaurinėje Europoje, įskaitant ir Baltijos jūrą ir Baltijos kraštus. Toks branduolinių ginklų uždraudimas viename rajone būtų svarbus žingsnis į žmonijos lūkesčių įgyvendinimą - visuotiną nusiginklavimą".

1981 m. spalio 10 d.

Seka parašai, kurių nemažai lietuvių.

● **Praeitais metais Australija** aplankė apie vienas milijonas turistų, kurie praleido apie vieną bilijoną dolerių.

● **Amerikiečių** lėktuvus C-130 nukrito Turkijoje ir žuvo 27 asmenys skridę tuo lėktuvu.

— Lietuvos Vyčių organizacijos, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Vidurio Atlanto apskrities suvažiavimo dalyviai, Frackville, Pensilvanijoje, prisiminė kovo 19 dieną suėjusių Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos dešimties metų sukaktį. Lietuvos Vyčių suvažiavimas ta proga pasiuntė nuoširdų sveikinimą broliams ir sesėms Lietuvoje, kuriems teko tiek daug nukentėti už pasišventimą ir pasiryžimą leidžiant Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką. Suvažiavimas ypatingu būdu reiškia pagarbą visiem tiem, kurie ryšium su Kronikos leidimu buvo ir yra kalinami ir persekiojami. Jūsų didvyriškumas, pažymi sveikinime Lietuvos Vyčiai, suteikia mum - laisvėje gyvenantiems lietuviams - progą ir pareigą skelbti visam pasauliui jūsų pergyventas skriaudas ir kančias.

— Los Angeles dienraštis "Herald Examiner" paskelbė vietos lietuvių bendruomenės veikėjo Vlado Velžos laišką, kuriame priminama Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis. Atkreipęs dėmesį į seną Lietuvos valstybingumo istoriją ir į aplinkybes, kuriomis Antrojo pasaulinio karo pradžioje sovietai smurto priemonėmis Lietuvos nepriklausomybę panaikino, laiško autorius pažymi, kad Sovietų Sąjunga neseniai Jungtinių Tautų Organizacijoje pasmerkė Izraelį už nedidelės Sirijos teritorijos - Golanau aukštumų - aneksiją. Jei Jungtinių Tautų Organizacijoje visų kraštų atžvilgiu būtų panaudojamos vienodos moralės normos, rašo laiško autorius, tai ir Sovietų Sąjunga turėtų būti pasmerkta už Pabaltijo valstybių aneksiją, pareikalaujant sovietų pasitraukimo iš tų valstybių teritorijų.

— 1983-iais metais liepos mėnesį sueis penkiasdešimt metų nuo lietuvių lakūnų Dariaus ir Girėno transatlantinio skridimo ir jų tragiško žuvimo. Lietuvių organizacijos Jungtinėse Amerikos Valstybėse ruošiasi šią sukaktį plačiai atžymėti. Amerikos Lietuvių Taryba nutarė imtis žygių, kad amerikiečių paštas išleistų specialų pašto ženklą lietuvių lakūnų transatlantiniam skrydžiui atžymėti.

— Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių bendruomenės literatūros premija 1981-iesiems metams yra paskirta rašytojui Jurgiui Jankui už apsakymų rinkinį "Paparčių Ziedas". Jurgis Jankus yra vyresniosios lietuvių rašytojų kartos atstovas, gimęs 1906 metais Kėdainių apskrityje, novelių, romanų ir dramų autorius, jau ne kartą anksčiau laimėjęs įvairias literatūrinės premijas. Kritikai iškelia Jurgiui Jankui būdingą pasakojimo meistriskumą, gyvą ir įvairų veiksmo tekėjimą, dramatinio momento pajautimą. Jankus savo kūryboje neretai apčiuopia ir religines problemas.

— Amerikiečių žinių agentūros "Associated Press" korespondentas Brumley, straipsnyje apie amerikiečių - sovietų ginčus pilietybės klausimais, plačiai pamini lietuvių sąžinės belaisvio Vytauto Skuodžio atvejį, atkreipdamas dėmesį, kad sovietų vyriausybė iki šiol atsisako pripažinti Skuodžio turimą JAV pilietybę. Korespondentas primena, kad JAV gimęs V. Skuodis - Benedict Scott, už tariamą priešvalstybinę veiklą yra sovietų nuteistas 7 metus kalėti ir dabar baumė atlieka Mordovijos koncentracijos stovykloje. Amerikiečių ambasados Maskvoje pareigūnai pakartotinai pareikalavo leidimo pasimatyti su Skuodžiu, bet iki šiol leidimas nebuvo duotas, nes sovietai nepripažįsta jo dvigubos pilietybės. Amerikiečiai toliau rūpinasi Skuodžio pilietybės klausimą teigiamai išspręsti.

Komunizmo vadų pažadai ir tikrovė

VIETOJE "ROJAUS" ATNEŠĖ SKURDA

Komunistinė valdymo sistema visomis priemonėmis stengėsi iš savo valdinių išplėsti tikrojo Dievo, Amžinojo gyvenimo supratimą (ir tai jiems žymia dalimi pavyko), žadėdami sukurti žemiškąją gerovę — rojų. Tačiau praktiškai atsitiko kitaip: vietoje žemiškojo rojaus jie davė pragarą, be vilties sulaukti geresnį ekonominį gyvenimą.

Savo mokslų ir jo praktiką sovietiniai rusai pasėję ir jų užimtuose kraštuose, satelitinėse valstybėse. Rezultatai visiems gerai žinomi. Visi komunistiniai kraštai gyvena sunkią ekonominę krizę, be didesnių vilčių ją greitai užbaigti.

Neseniai Vakarų pasaulio laikraščiai paskelbė komunistinių Europos valstybių išskolinimo vakariečiams duomenis: visi raudonieji "buržuaziniams kapitalistams" yra skolingi 80 bilijonų dolerių. Iš jų Lenkija 22 bil., Sovietų Sąjunga 19 bil., Rytinė Vokietija 13 bil., Jugoslavija 18 bil., Rumunija 10 bil., Vengrija 7 bil.

Panaši ekonominė krizė buvo Sovietinės imperijos kūrime pradžioje, "genialaus Lenino valdymo laikais, 1921-1922 m., taigi prieš 60 metų. Tada Leninas paskelbė taip vadinamą NEPą - Naująją ekonominę politiką. Buvo atsisakyta karinio komunizmo, pradėta vykdyti nauja ekonominė politika, leidžiant smulkiają pramonę bei prekybą, smulkia nuosavybę žemės ūkyje. Ir tikrai ekonominis gyvenimas Rusijoje pradėjo gerėti. Taip tęsėsi ligi 1928 m., kai Stalinas įvedė penkmečio planus.

Krašto ekonominės politikos krypties klausimai šiuo metu gyvai diskutuojami komunistinėse viršūnėse Maskvoje. Apie tai dažnai vada užsimena savo kalbose, partiniuose ir profesinių sąjungų suvažiavimuose. Maskva bijo, kad Sovietuose nepasikartotų Lenkijos įvykiai. Iš tiesų Sovietų pilietis jau dabar blogiau gyvena ir mažiau valgo, kaip Lenkijos gyventojas, bet jis vis dar nedrįsta šaukti, viešai reikalauti pagerinti jo būvį.

Diskusijų metu išaiškėjo, kad iš visų komunistinių kraštų ekonominiu požiūriu gyventojai geriausiai gyvena Vengrijoje. Tame krašte, kuris mažiausia paisė Maskvos direktyvų ir palyginti liberališkai tvarkė savo ūkį. Taigi vengras vis dar gana dažnai valgo savo guliašą, kai Sovietų pilietis retai kada temato mėsą.

Ir iš Lietuvos ateina žinios, kad įmonėse darbininkai vis mažiau dirba, nes nėra paskatos darbui — už uždirbtą algą nebegali nusipirkti

.....

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis
Čikagoje

.....

ti maisto, nes jo krautuvėse labai trūksta. Daugiau laimi ne tie, kurie dirba, bet kurie po miestą vaikščioja, stebi atvežamų prekių judėjimą ir pamatę ką nors "naudingą", stoja į eiles. Nusipirkta prekės jie parduoda keliais kartais aukštesnėmis kainomis ir tuo pačiu uždirba daugiau, kaip dirbantysis.

Kauno, Vilniaus ir kitų miestų įmonės, norėdamos paskatinti savo darbininkus atidžiau dirbti, pradėjo savaitgaliais pardavinėti savo darbininkams kuklius maisto produktų pakietilius. Savaitę dirbęs darbininkas grįždamas namo atsineša šiek tiek maisto. Beje, dažnai jis būna jau gerokai apgedęs. Bet vis dėlto šioji tokia paskata.

Paskutiniame partiniame suvažiavime Maskvoje L. Brežnevas nusiskundė, kad esąs sutrikęs gyventojų aprūpinimas mėsos ir pieno produktais. Jis tačiau daugiausia kaltino trejus iš eilės nederliaus metus, priminė "planų neįpildymą". Tačiau tikroji padėtis dar blogesnė: daug kur trūksta ne tik maisto dalykų, bet ir aprangos dalykų.

Vis dar be galo sunkiai sprendžiama butų problema.

Dažniausia nūtylėdama savo krašto negalavimus, sovietinė spauda visomis išgalėmis stengiasi iškelti "kapitalistinių kraštų negalavimus" - infliaciją, bedarbių skaičiaus augimą, blogą socialinį aprūpinimą. Tačiau tai nelabai naramina sovietinį pilietį, nes šis gerai žino, kad vis dėlto Amerikos ar Vakarų Vokietijos, Anglijos darbininkai gyvena kaip Sovietų dirbantysis.

Nieko nekalbama ir apie N. Chruščiovo "šviesias pranašystes", kuriomis jis žadėjo ligi 1980 metų ateistinį "guliašinį komunizmą" su pilnais maisto indais; tais metais sovietinis darbininkas turėjo mažiau darbo valandų dirbti, kaip bet kuris kitas darbininkas pasaulyje.

Kaž kur įsmigo ir "Sibiro turtų išnaudojimas", vis dar vietoje tebestovį garsus BAMas (nauja magistralinė Sibiro geležinkelio linija) ir kiti pažadai. O vietoje žadėtosios rojinės gerovės štai kas atsirado.

1981 metais trūko 60 milijonų tonų javų. Iš jų 40-50 mil. teko

pirtis "supuvusio kapitalizmo" kraštuose. Vologdoje, viename iš pačių didžiausių Rusijos mėsos ir sviesto bei pieno gaminių centre, nebegalima gauti nei mėsos, nei pieno. Moterys rusės turi ilgai stovėti eilėse, kad gautų nusipirkti vietoje sviesto bent pasenusio margarino. Ščerepovese, pramonės mieste, 400 km į šiaurę nuo Maskvos, pienas pardavinėjamas tik vaikams ir tai tik pagal gydytojų išrašytus receptus - po litrą pieno vaikui ligi vienerių metų ir po pusę litro vyresniems.

Sovietuose yra 26.000 kolchozų ir 21.000 sovchozų. Juose dirba 27 mil. darbininkų - kiekvienas penktas Sovietų dirbančiųjų. Sovietai išdirba 232 mil. hektarų žemės, t.y. 40 mil. ha daugiau žemės, kaip JAV-bės, o tačiau jie gauna kasmet 38 proc. derliaus mažiau kaip JAV-bės. Rusijoje trūksta žemės ūkio darbininkų, traktorių, žemės ūkio mašinų, o svarbiausia - tvarkos.

Blogą padėtį šiek tiek lengvina "kapitalizmo liekanos" - maži privatūs ūkeliai. Tokių mažų ūkelių, kurių kiekviename yra apie akrą žemės, Sovietuose yra 50 milijonų. O tačiau tie maži ūkiai sodybiniai sklypeliai pagamina trečdalį visos Sovietijos gaminamos mėsos, pieno, daržovių, kiaušinių. Reikia dar priminti, kad jie valdo tik 3 proc. Sovietų S-gos dirbamos žemės.

Nelinksma padėtis ir okup. Lietuvoje. Po didžiausio partijos spaudimo pernai rudenį buvo pasėta 509.000 hektarų žiemkenčių. Toks didelis plotas kaip skelbia "Tiesa", esąs auginamas pirmą kartą sovietinės Lietuvos istorijoje. O tačiau dabar, pradėjus atšilti orui, jau paaiškėjo, kad "žiemkenčių likimas kelia nerimą", ypatingai pajūrio zonoje. Mat stora sniego danga pasėlius užklojo dar žemei neįšalus. Pasėliai - žemieniai javai apsikrėtė kaž kokia liga, apsitraukė pelėšiais. Daugelyje vietų žuvę nuo 15 ligi 53 procentų žiemkenčių. Taigi ir šiais metais nelaukiama gero derliaus. Žinoma, mažiau gaus visada alkana Maskva, bet ir okup. Lietuvos kolchozininkams bus mažesnės galimybės pasivogti savo pačių išaugintus javus.

Sovietų Sąjungoje visi gerai žino, kad "karalius nuogas". Tas "nuogalis" - sovietinė ekonominė sistema. Vienintelis išsigelbėjimas būtų grįžti prie kapitalistinės sistemos. Bet vis dar nėra viršūnėse to Anderseno pasakos vaiko, kuris viešai pasakytų, kad komunistinė sistema yra nuoga...

Meksikoje išeinantis meno žurnalas vieną numerį specialiai paskyrė Lietuvai. Šešiolikos puslapių žurnalo numerį, kuris buvo atspausdintas trijų šimtų tūkstančių egzempliorių tiražu, sudaro į ispanų kalbą išversti lietuvių prozos kūrinių fragmentai, lietuvių menininkų darbų reprodukcijos. Prozos kūrinius iš lietuvių į ispanų kalbą išvertė ispanų literatūros ir kalbos profesorė Madison amerikiečių universitete dr. Birutė Cipliauskaitė, kurios pastangų dėka Meksikos meno žurnalas vieną savo numerį paskyrė Lietuvai.

į v y k i a i

● **Alaus varykla** Tooth neturėjo pasisekimo ir užsidaro. Broadmeadows varykla Viktorijoje baigia gamybą liepos mėnesį ir paieidžia 200 darbininkų. Užsidaro ir kiti šio bravoro skyriai.

● **Prancūzijos** buvęs užsienio reikalų ministeris De Guiringaud rastas savo bute nušautas. Spėjama, kad galėjo ir jis pats nusišauti.

● **Kanada** gauna pilną nepriklausomybę nuo Anglijos. Karalienė Elzbieta kaip tik vyksta į Kanadą perduoti kraštą savivaldai.

● **Šiaurės Queenslande** dideli potvyniai. Upės plačiai išsiliejo ir sunaikino nemažai pasėlių. Pļaičiai išsiliejo Ryssell ir Babinda upės.

● **Pasitraukė** iš pareigų du federaliniai ministrai - sveikatos ministeris MacKellar ir prekybos ministeris Moore. Praeitais metais MacKellar iš užsienio atsivežė televizijos aparatą ir nesumokėjo maito. Laikraščiai šį reikalą išpūtė kaip didžiausią sensaciją. Opozicija jau rėkia, kad turi ir visas kabinetas pasitraukti.

● **Pakeliama** alaus kaina. Stiklas alaus bus vienu centu brangesnis ir kainuos 49 c., o didesnis stiklas - pot kainuos du centus brangiau ir bus 67 c. Taip pat pramatom, kad kils maisto kainos.

● **Iš Pietų Australijos** atgabentas į Gipslandą sunkvežimis kengūrų mėsos visai neužšaldytos. Žinoma, mėsa sugedo. Pernai buvo gabenama į Ameriką maišyta mėsa. Taip atrodo, kad mėsos afera dar nesibaigė.

● **Nauja Viktorijos** darbiečių vyriausybė skelbia, kad šie finansiniai metai baigsis su 53 mil. dolerių deficitu. Dėl to kaltinama buvusi liberalų vyriausybė. Tačiau skelbiama, kad kitais metais gali būti \$ 400 mil. deficitu.

● **Kinija** grąšina atsaukti savo ambasadorių iš Vašingtono, jei JAV pardavinės ginklus Taiwanui.

● **Romoje** prasidėjo byla 63 "Raudonosios Brigados" nariams, kurie nužudė Italijos Krikščionių Demokratų partijos vadą Aldo Moro, buvo pagavę amerikiečių karininką, o taip pat yra padarę ir daugiau teroro veiksmų.

● **Danijoje** priimtas įstatymas, kad išteklėjusi moteris turės teisę vadintis savo mergautine pavarde.

● **Po 400 metų** Anglija paskyrė savo ambasadorių Vatikanui.

● **Portugalija** pašalino 12 diplomatų, reziduojančių Lisabonoje. Tai Sov. Sąjungos, Ryt. Vokietijos ir Lenkijos diplomatinių atstovybių nariai. Jie pašalinti už intervenciją Lenkijoje.

● **Pirmoji** parinkta moteris skristi erdvėlaiviu apie žemę. Tai Dr. Ride iš Los Angeles. Toks erdvėlaivis pramatys paleisti kitais metais, kuris skris apie žemę 6 dienas. Juo skris taip pat vienas negras.

T Ė V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Pr. Daukyns. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 20. Kituose kraštuose \$ 25. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniais skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

T Ė V I Š K Ė S A I D A I

IŠEIVIO RELIGIJA

Išėjimoje daugiau rūpinamės tautiškumo išlaikymu. Dėl religijos per daug galvos nekvaršiname. Jei kur yra lietuviškos pamaldos, tai važiuojame, bet ir tai ne visada. Juk tas pats Dievas ir kitose bažnyčiose. Taip dažnas ir pasinaudoja šita privilegija ir meldžiasi toje bažnyčioje, kuri jam arčiau. Taip atrodo, kad religijai išėjimui nieko nekenkia. O taip tačiau nėra. Tegu tas pats Dievas ir svetimoje bažnyčioje, bet ne ta pati malda, ne tas pat Jo pagarbinimas. Čia jau nėra švenčių iškilmingumo, nėra tų pačių papročių, kuriuos turėjome savame krašte. Didingas ir simboliškas buvo Velykų Priskėlimas, anksčiau bernelių Mišios Kalėdų rytą, gegužinės pamaldos, Vėlinių procesija naktį su žvakėmis, o kiek atlaidų ir procesijų į Marijos šventoves. Viso to mes čia neturime. Didesnės kolonijos jei ir turi lietuviškas pamaldas, bet čia tik Mišios ir daugiau nieko. Dar per Mišias pagieda choras lietuviškas giesmes. Ir tai jau yra šis tas. Jei kur iš toliau atvyksta žmogus ir pamaldose išgirsta lietuvišką giesmę, net pravirksta. Reiškia, papročiai veikia žmogų. Jei Dievas ir tas pats, bet Jis artimesnis, geresnis prie savų papročių.

Airiai, kurie pirmiau čia atvažiavo, jie taip pat neatsivežė savo religinių papročių. Šiandien jie skundžiasi ir sako, kad jie atvažiavo tik su vienu rožančiu. Šiandien jie stengiasi tuos papročius kurti, ypač po liturgijos pertvarkymo.

Gal dėl tų religinių papročių mažiau nukentės vyresnioji karta, bet jaunoji karta užaugo daugumoje be religijos. Juk negirdėta, kad Lietuvoje anksčiau būtų kas buvęs nekrikštytas. Australijoje yra nemažai nekrikštytų net iš katalikų. Jau tokių nekrikštytų atsiranda ir iš lietuvių. Poterius paprastai motina pradeda vaikui mokyti. Čia jau retas vaikas temoka poterius, tik reta motina atlieka savo pareigą. Pirmai Komunijai kunigas ruošia tik keletą savaitgalių, tik patikrina, kaip vaikas moka poterius ir kaip atlieka išpažintį. Jei vaikas dar eina į katalikišką mokyklą, tai išmoksta poterius nors angliškai, bet jei eina į valdišką mokyklą, tai taip užauga be jokių poterių. Kol dar eina į lietuvišką mokyklą, tai dar eina ir į bažnyčią, bet kai jau iš mokyklos išsėina, tai išsėina ir iš bažnyčios.

Jau šiandien aiškiai matosi, kad jaunesnioji karta maldų nebemoka. Kuriam nors mirus, susirenka artimieji prie karsto rožančiui. Jei iš senesnių kas yra, tai dar padės kalbėti rožančių, bet iš jaunesnių visi tyli. Gal tie patys susirenka laidotuvių Mišioms bažnyčioje. Retas dalykas, kad kas nors per Mišias atsakinėtų. Taip pat susirinkusieji nežino kada per Mišias stoti, kada klaupyti ar kas daryti. Reiškia, tie žmonės į bažnyčią neina. Jie ateina tik palaidoti savo giminę ar draugą. Dar gal ateina į bažnyčią per vestuves, bet ne dėl to, kad pa-

Užsienio spauda apie Lietuvą

Siaurės Airijos katalikų laikraštis "The Ulster Herald" ilgu straipsniu paminėjo Jungtinėse Amerikos Valstybėse praėjusiais metais išleista Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos rinkinį anglų kalba. Tas straipsnis yra atspausdintas antrašte "Prieš ateizmą kovojanti Lietuvos katalikų Bažnyčia". Pirmoje straipsnio dalyje, arių katalikų laikraštis supažindina skaitytojus su Lietuvos istorija, nuo senovės laikų iki dabartinio meto, ypač iš-

keldamas lietuvių pastangas amžių bėgyje apsaugoti tautinę tapatybę ir tikėjimą. Antroje straipsnio dalyje iškeliami Lietuvos Bažnyčios ir jos tikinčiųjų persekiojimo faktai, remiantis Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos pateikiamomis informacijomis. Ateistinė valdžia Lietuvoje, rašo arių laikraštis, siekia nuslopinti Kronikos balsą, stiprinantį tikėjimą ir skelbiantį pasauliui tiesą apie Lietuvos tikinčiųjų dabartinę sunkią būklę. Bet sunku nuslopinti tiesą, kai yra pasiryžusių už ją kovoti vyrų ir moterų, kurie savo įsitikinimus gina rizikuodami laisve, o kartais net gyvybe. Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, rašo arių laikraštis, liudija heroišką kovą mažos katalikiškos tautos, kurios nariai savo širdyse ir protuose siekia išlaikyti gyvą tikėjimą.

AMERIKIEČIŲ REPORTERIS KALBASI SU KAUNO SEMINARIJOS REKTORIUM

Kovo mėnesio pradžioje žinių agentūra Associated Press paskelbė savo korespondento Bryan Brumley pasikalbėjimą su prelatu Viktoru Butkumi, Kauno Kunigų Seminarijos rektoriumi. Brumley taip pat Vilniuje kalbėjosi su "lietuvių nacionalistais".

Pasak Brumley, katalikų Bažnyčia Lietuvoje pergyvena "nacionalistinį atgimimą - tyla Lenkijos aidą". Kai kitose Sovietų Sąjungos dalyse religiją didelė dalimi nustelbė komunizmas, Lietuvoje dabar veikia 600 bažnyčių ir 700 kunigų. "Lietuvoje yra tradicinis posakis: būti lietuviu reiškia būti kataliku", korespondentui kalbėjo prelatas Butkus. "Šiandien bažnyčiose matome daugiau jaunimo, kaip prieš 15 metų, nors nežinome kuo tai paaiškinti. Žmonės netiki vien duona. Gal jie ateina į bažnyčią, ieškodami dvasinių vertybių. Daugelis krikštijasi ir tuokiasi bažnyčioje, daug laidotuvių yra bažnytinės".

AP korespondento nuomone, Lietuvoje ryškiau kaip kitose Sovietų respublikose pastebimas "tvirtas nacionalistinis sąjūdis". Reguliariai išsėina keturi pogrindžio laikraščiai, nežiūrint policijos pastangų juos numarinti. Vilniuje sutikti "nacionalistai" kalbėjo prel. Butkui, kad jie siekia nepriklausomybės nuo Sovietų Sąjungos. Jų žodžiais, Lenkijoje 1980 m. rugpiūčio mėnesį prasidėjus darbininkijos akcijai, KGB ėmėsi griežtų priemonių prieš Lietuvos katalikų Bažnyčią ir "disidentus". ELTA

SACHAROVUI NELEIDŽIA GYDYTIS

Dr. A. Sacharovas yra ištremtas į Gorkį. Čia jam sušlubavo širdis. Būdamas Mokslų Akademijos narys, jis kreipėsi į Akademijos pirmininką Anatolį Aleksandrova, prašydamas, kad jį leistų pasigydyti kur nors sanatorijoje, bet iki šiol negautas dar atsakymas. Siuntė Sacharovas šiuo reikalu ir telegramą, bet taip pat jokio atsakymo.

simelstų, bet kad jaunuosius pagerbtų.

Nepasakytume, kad tie žmonės jau yra netikintys, jie tik yra apsilėidę, aptingę. Tokius juos padarė išėjimo kelias. Todėl šeimos turėtų giliai susirūpinti, kad vaikai augtų religiniai paruošti.

pv.

VELYKINIS POPIEŽIAUS PASVEIKINIMAS

Kaip paprastai per didžiąsias šventes Popiežius pasako sveikinamąją kalbą ir suteikia palaiminimą urbi et orbi.

Ir per šias Velykas popiežius Jonas Paulius II iš savo balkono į šv. Petro aikštę pasakė velykinę kalbą ir pareiškė viltį, kad meilė ir gėris laimės.

Palietė jis ir Argentinos - Anglijos klausimą dėl Falklando salų ir prašė abi šalis surasti taikingą sprendimą. Paminėjo ir Irako - Irano karą, kuris kankina abi šalis ir kvietė juos į taiką.

Sveikinimus popiežius pasakė įvairiomis kalbomis, o tarp jų ir lietuviškai. Po to prabilo lenkiškai į savo tautą ir išreiškė viltį, kad tauta prisikels.

Sv. Petro aikštėje buvo susirinkę apie 400.000 maldininkų. Iškilmės buvo transliuojamos per televiziją į 27 kraštus. Šias transliacijas galėjome matyti ir Australijoje.

ARKIVYSKUPAS MARCINKUS ANGLIJOJE

Kaip žinome popiežius Jonas Paulius II gegužės mėnesio pabaigoje vyksta į Angliją. Ten protestantai ne labai palankūs šiam popiežiaus vizitui ir kai kurie net demonstruoja prieš jo atvykimą. Popiežiaus asmeninis palydovas arkivyskupas Paulius Marcinkus nuvyko į Londoną patikrinti popiežiaus saugumą. Tarėsi jis Cantenbury su anglikonų dvasininkija ir nustatė visą popiežiaus vizito eigą.

Stasio Čižausko mirties metinė

Stasys Čižauskas - Akivara mirė prieš metus balandžio 24 d. Jis buvo nuolatinis Tėviškės Aidų bendradarbis ir vedė humoro skyrių Pradžios Pabaiga. Lengva jo satyra plaukdavo eilėmis. Taip pat yra parašęs ir keletą linksmų vaidinimėlių, kaip tai "Senbernio teismas", "Senbernio galas", "Daktaras Skambutis", "Augo girioj ažuolėlis" ir kit. Šie visi vaidinimėliai buvo suvaidinti Melbourno lietuvių scenoje. Kūrė jis daineles ir taip pat mokino Melbourno Parapijos Mokyklos chorą net 7 metus. Skautų stovyklai sukūrė himną ir pats pritaikė melodiją. Šis himnas yra išspausdintas Skautų dainorėlyje. Taip pat yra parašęs nemažą montažų įvairiomis progom.

Yra sukūręs ir puikios lyrikos eilėraščių, kurių vieną čia ir spausdiname.

IS TOLI

Vingiuojas kelias,
Palinkę berželiai,
Šiaudiniai bakūzių stogai;
Armonikos aidas,
Dainos liūdno gaidos
Ir sodžių alyvų žiedai.

Rytai apšarmotais
Ten kvietė rarotų
Sušalę bažnyčios varpai:
Nuo šalčio sustingę,
Tačiau nesutingę
Klampioje per sniegą tėvai.

Pavasario mėną
Įtūžę verpetai
Žiemos sutirpinę ledus;
Žibuoklės, purėnos
Ir taip bėga dienos
Su druska ten maišės medus.

Nei marmuro rūmai,
Nei fabriko dūmai
Tėvynės tau čia neatstos;
Nepakeis čia šaltas
Negyvas esfaltas
Dulkėtų kelių Lietuvos!

LKB KRONIKA NR. 50.

MŪSŲ KALINIAI

Petras Paulaitis savo 1981 m. rugsėjo 10 d. laiške rašo: "Dauguma mūsų (lietuvių 11), sveikatos atžvilgiu laikomės dar pakenčiamai. Suprantama, kad visi daug kentėję, išvargę, susirūpinę. Tikiu, kad mūsų Tėvams ir Seneliams dėl jų raudonuoti nebūtų reikėję ir, kaip manau, nereikės mūsų vaikams - būsimajai, mus pavaduojančiai kartai. Juk vis dėl to tie eiliniai paprastai, daugiausia mūsų sodžiaus žmonės, dabar kaliniai - kankiniai už savo Tėvynės laisvę, atidavę ir atiduoda viską, dargi su kaupu, kas į juos buvo įdėta. Tik duok, Dieve, ištermės!

Šiais metais spalio 30 d. minėsiu jau atvargtus už mūsų mielą Tėvynę 34 metus. Su Visagalio pagalba tikiu ir noriu per tuos likusius 13 mėnesių pasiekti laisvės kraštą ir su Jumis pasimatyti. ...Ne praleidžia man daug atėjusių laišku.

Lenkiuosi visiems geros valios Broliams ir Sesėms."

Rašo Vytautas Vaičiūnas: "1981 m. rugpjūčio 10 d. mane išvežė iš Pravieniškių į Vilniaus kalėjimą. 15 rugpjūčio iš Vilniaus į Smolensko kalėjimą, kur išbuva visą mėnesį, o 15 rugsėjo, išdavę sausą daavinį maisto, t.y. kepaluką duonos - lyg iš sėlenų keptos ir sūrios žuvies. Aš žuvies nevalgiau, nes labai sūri, o tie, kurie valgė po to turėjo labai daug gerti. Kareiviai, kurie mus saugojo, buvo labai žiaurūs, keikėsi ir koliėjo kalinius necenzūriniais žodžiais. Po dienos kelionės atvykome į Voronežą, kur visą parą nedavė nieko valgyti. Iš čia, beveik be sustojimo, rugsėjo 19 d. atvykome į Celiabinską, iš kur vėl rugsėjo 21 d. išvežė ir rugsėjo 22 d. atvežė į Baikalo miestą, kuris yra

pietiniame Urale, 200-250 km į vakarus nuo Celiabinsko.

Būdamas Vilniuje, du kartus kirtau be sąmonės. Labai susimušiau ranką. Virš plaštakos atsirado, nežinau nuo ko, žaizda, kuri negijo. Į mano prašymą suteikti medicininę pagalbą, niekas nekreipė dėmesio. Tik po ilgoko laiko ir jau be mano prašymo ėmė gydyti ir žaizda užgijo.

Lageris kuriame esu, skirtas 700-750 žmonių, o jų čia yra 1.500 - dauguma jų narkomanai. Šį lagerį nori padaryti tik dėl narkomanų. Aplinka labai degianti, Visą tvarko "blatnieji", kurie geriau apsiirgusį nurengia, o jei pasipriešina - sumuša ir, atėmę jo rūbus,

Pabaltiečių vakaras Kanados parlamente

Kanados Parlamento rūmuose taip pat ir šiais metais buvo surengtas tradicinis baltiečių vakaras. Tai buvo sukaktyvinis renginys, įvykstantis jau dešimtą kartą, kurį savo dalyvavimu pagerbė Kanados generalgubernatorius Schreyer. Kanados Parlamento didžiojoje pokylių salėje buvo susirinkę iš viso apie 250 asmenų, Pabaltijo tautų bičiulių - federalinės valdžios ministrų, apie 30 senatorių ir apie 50 Parlamento narių, politinių veikėjų, užsienio kraštų diplomatų su apaštalinium nuncijum arkivyskupu Palmas priešakyje. Diplomatų tarpe buvo Jungtinių Amerikos Valstybių, Olandijos, Graikijos, Federatyvinės Vokietijos, Australijos ambasadoriai, kitų kraštų atstovų nariai, taip pat trijų Pabaltijo valstybių generaliniai konsulai Kanadoje, jų tarpe Lietuvos generalinis konsulas dr. Jonas Zmuidzi-

aprenčia savo skarmalais ir niekam nepasiskūsi, nes niekas nepadės, o jie dar žiauriau po to sumuša, kad bijotų skūstis. Iš manęs taip pat pavogė pagalvę, paklodę, rankšluostį, kojines, nosines. Dabar miegu po galva pasidėjęs šimtasiūlę (kalinio viršutinis drabužis). Į mėnesį duoda nusipirkti už 7 rub., iš kurių dar išskaito už pražudytus daiktus. Yra parduotuvė, kurioje galima nusipirkti tik paprastų saldainių ir margarino. Dirbu elektriku. Reikalauja, kad rašyčiau ir man rašytų laiškus rusiškai, o jei lietuviškai - nepraleis. Laiškus man rašykite tik lietuviškai, registruotus su laiško įteikimo pranešimais, o jei negausiu, apsieisiu be laišku."

Vytauto Vaičiūno adresas: 456902 Celiabinskaja obl. g. Bakal 2 ūcr, p/c JAV 48/9-10-100.

Vaičiūnas Vytautas Antano.

APAŠTALINIS NUNCIJUS VENGRIJOJE

Apaštalinis nuncijus ypatingiem įgaliojimam arkivyskupas Poggi, užbaigęs vienos savaitės vizitą Vengrijoje, sugrįžo atgal į Vatikaną. Arkivyskupas Poggi, būdamas Vengrijoje, susitiko su šio krašto katalikų Bažnyčios primu kardinolu Lekai ir visais kitais vyskupais. Kovo 28 dieną, apaštalinis nuncijus Pecs katedroje, drauge su vietos vyskupu koncelebravo šventas Mišias, dalyvaujant didelei miniai tikinčiųjų. Šia proga nuncijus Pecs mieste taip pat aplankė pastaruojau laiku pastatytas dvi naujas bažnyčias, kurios yra pašventos šventos Elzbietos ir švento Stanislovo garbei. Popiežiaus nuncijus čia turėjo progos susitikti su vietos tikinčiųjų bendruomenės atstovais. Būdapešte arkivyskupas Poggi turėjo kelis pasitarimus su vyriausybinės įstaigos religiniam reikalui vedėjais. Pasitarimai buvo labai naudingi ir našūs: jų metu buvo išspręsti kai kurie abiem pusėm rūpimi klausimai. Parlamento rūmuose arkivyskupas Poggi pasimatė su Vengrijos viceministru pirmininku Giorgi Azc, vadovaujančiu vengrų vyriausybės religinei politikai.

APEIGŲ SEMINARAS VILNIUJE

Kovo mėn Vilniuje vyko apeigų seminaras. Komunistų partijos centro komiteto sekretorius L. Šepetys pažymėjo, kad visos socialistinės apeigos privalo turėti ideologinį krūvį. Ne tiek svarbu kurti naujas apeigas, kiek svarbu, kad tos apeigos taptų tradicinėmis, būtų pamėgtos ir įsitvirtintų kiekvienoje šeimoje. Seminarui užbaigti atvyko iš Maskvos kultūros ministro pavaduotoja T. Golubcova. Ji pasakė, kad reikia puoselėti naujus Sovietų Sąjungai reikalingus elementus ir atsisakyti religinių apeigų.

LRTV

LIETUVOJE MIRĖ

J. MOTIEKAITIS

Po sunkios ligos kovo 17 d. mirė Jonas Motiekaitis, dirbęs konservatorijoje Kaune. Jis gimęs 1903 m. Panevėžyje, baigęs Klaipėdos muzikos mokyklą ir mokytojaves Raseinių, Ukmergės ir kitose gimnazijose. Konservatorijoje paruošęs gabių choro vadovų.

AUŠRA Nr. 28 (68), Lietuva, 1981 m. rugsėjis

LIETUVIAI IR RUSAI

(Tęsinys)

Tarybinė propaganda tvirtina, kad įvyko revoliucija, perversmas, "liaudis nuvertė nepakenčiamą režimą". Didžiausias melas! Nė vienoje šalyje nebuvo jokių ketinimų užgrobti valdžią, įvykdyti perversmą. Viskas vyko labai paprastai, primityviai, pagal rusišką šabloną. Iš pradžių į tris mažas šalis įsiveržė tankai, jos buvo okupuotos. Valdžios nuvertimą, naujos pastatymą, "laisvus" rinkimus į "liaudies seimą" ir naujojo seimo prašymą, kad mūsų šalis būtų išlaisvinta... nuo nepriklausomybės - viską įvykdė ne lietuvių tauta, o pirmasis tarybinis tankistas, perkirtęs TSRS - Lietuvos sieną.

Bandymas paaiškinti šią agresiją tik Stalino metodų nelankstumu, grubumu - neišlaido jokios kritikos. Kaltas ne vien Stalinas. Kalta visa tarybinė sistema, jos politika. Praėjus 39 metams nuo tų įvykių, naujoji valdžia pakartojo tą patį Afganistane. Ta pati schema: iš pradžių tankai, tada - "revoliucija".

Mes kaltiname rusus žiauriausiu teroru, įvestu Lietuvoje, čekistų siautėjimu, viso, kas lietuviška, tautiška niekinimu bei naikinimu ir tautos rusinimu.

Mes kaltiname rusus dėl Rainių miškelio ir Pravieniškių žudynių, dėl dešimčių tūkstančių nekaltų lietuvių, kurių vienintelė kal-

tė, kad jie buvo darštesni už kitus, ištrėmimo į Sibirą.

Nedaug žmonių grįžo iš pirmojo vežimo. Todėl apie gyvenimą tremtyje nedaug ką žinome. Bet tiesos neįmanoma paslėpti. Anksčiau ar vėliau ji išeina į viešumą. Kas skaitė Alfonso Andriukaičio "Bausmė be nusikaltimo", išspausdintą pogrindžio "Lietuvių archyve", kur jis aprašo pirmųjų tremtinių Golgotą prie Šiaurės Ledjūrio, nors šiek tiek gali įsivaizduoti, kokią "laisvę" atnešė tas nelemtas tarybinis tankistas.

Mes kaltiname rusus, kad jie, 1944 m. vėl grįžę į Lietuvą, ėmėsi mūsų tautą skaldyti. Vienus pavadino "liaudies draugais", kitus - "liaudies priešais" ir pirmuosius užsiundė prieš antruosius.

Tuo metu vyko karas. Rusai iš užimtų kraštų ėmė visą jaunimą į frontą. Lietuviai nenorėjo lieti kraujo už okupantus, nenorėjo būti patrankų mėsa nei vokiečiams, nei rusams. Daugybė jaunų vyrų, tikėdami, kad "greit ateis amerikoniai", bėgo į miškus ir būrėsi į partizanų būrius. Rusai netruko partizanus pavadinti buržuaziniais nacionalistais, arba tiesiog - banditais.

Kaip ir kiekvienoje tautoje, taip ir mūsų atsirasdavo visokie plauko padugnių, išsigimėlių, alkoholikų, recidyvistų. Šie žmonės, neturį didesnės svajonės, kaip laisvai, nebau-

džiamai nešioti ir naudoti ginklą, pasiryžę tarnauti ir pačiam šėtonui, kad tik jis duotų jiems šautuvą ar atomatą.

Naujoji valdžia tuojau jais pasinaudojo prieš partizanus. Taip atsirado "liaudies gynėjai", o liaudies kalba pasipildė naujais keiksmazodžiais - skrebas, stribas, straubiteiliai. Taip buvo įvykdyta sena rusų svajonė: lietuviai kovojo prieš lietuvius, vieni kitus medžiojo, vieni kitus žudė. Po eilinio mūšio valscių miesteliuose turgaus aikštėse būdavo numetami sudarkyti nužudytų partizanų lavonai. Šitaip buvo siekiama įbauginti gyventojus ir atpažinti nežinomus partizanus. O skrebams nebuvo didesnio malonumo, kaip matyti alpstančias žuvusiųjų motinas ar tėvus prie musėmis aplipusio sūnaus lavono...

Lietuva balsavo. Balsavo ginklu už savo Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę. Vyrail balsavo už laisvę savo gyvybės kaina. Nors kova buvo pralaimėta, bet tūkstanteriopai gausesnės priešojėgos tik beveik po dešimties metų sugebėjo likviduoti partizaninį judėjimą, o tos kovos atgarsiai girdimi dar ir šiandien. Šiandieninis Lietuvos pogrindis - tų didvyriškų dienų tęsinys.

Mes kaltiname rusus už daugybę represuotų lietuvių, vergavusių Vorkutos, Karagandos, Krasnojarsko ar Kolymos lageriuose. Tuomet reta lietuvių šeima nebuvo paliesta okupanto teroro.

Nebuvo nieko lengviau, kaip įkišti žmogų už groty. Daug žmonių tapo skundikų aukomis ir labai dažnai be jokio pagrindo. Val-

LKB KRONIKA NR. 50

Kun. Broniaus Laurinavičiaus mirtis ir laidotuvės

1981 m. lapkričio 25 d. Lietuvoje pasklido žinia - tragiškai žuvo kun. Bronius Laurinavičius. Nesinorėjo tikėti, kad tai tiesa, nes dažnai Lietuvoje pasklinda, o gal net kažkieko sąmoningai paskleidžiami liūdni gandai, kad kažką suėmė, kažką užmušė, primušė, ir kai kurie jų nepasitvirtina. O šį kartą pasitvirtino.

1981 m. lapkričio 24 d. apie 20 val. 20 min. Vilniuje prie Dzeržinskio - Žalgirio gatvių sankryžos savivartis sunkvežimis Maz-503, vairuojamas Lazutkin, mirtinai sužalojo Adučiškio kleboną, Lietuvos Helsinkio grupės narį kun. Bronių Laurinavičių.

Lietuvos tikintieji ir kunigai, išgirdę apie šį tragišką įvykį, vieningai tvirtino - tai KGB darbas! Prieš kelias dienas "Tiesoje" buvo atspausdintas korespondentės Danguolės Repšienės straipsnis, nukreiptas prieš B. Laurinavičių, būk tai žalojanti vaikų gyvenimą. Žuvimo aplinkybės labai neaiškios. Kunigo žuvimo bylą iš Vilniaus autoinspekcijos perėmė LTSR Vidaus reikalų ministerija ir ją veda tardytojas Vaitiekūnas.

Nuo pat kunigo žuvimo momento žmonės stebina kai kurios keistos aplinkybės. Į avarijos vietą subėgo daug žmonių. Milicija juos skirstė, neleido būriuotis, išskiriant vieną įgėrusią moteriškę, visiems uoliai aiškinančią, kad esą "senis buvo girtas, ėjo degant raudonai šviesaforo šviesai ir palindo po ratais". Kitą dieną žuvimo vietoje susirinkus žmonėms, vėl prisistatė alkoholiu dvokiantis moteris ir aiškino, kad kunigas pats palindo po ratais.

Rytojaus dieną Vilniaus laikraštis "Vakarinės naujienos" ir radijas trumpai pranešė, kad lapkričio 24 d. "20 val. 20 min. Žalgirio gatvėje automobilis Maz-503 (vairuojamas G. Lazutkin) partrenkė ir mirtinai sužalojo pėsciajį".

Kitame numeryje kvietė visus, mačiusius šį įvykį, ateiti į Vidaus reikalų ministeriją.

Žmonės, mačiusieji avariją ir įtardami, kad tai KGB darbas, nediršta viešai kalbėti, bijodami susilaukti didelių nemalonumų. Todėl pateikdami kai kuriuos liudijimus, nenurodysime liudytojų pavardžių.

Moteris N. lapkričio 25 d. nuėjo į miliciją ir papasakojo mačiusi šį įvykį. Ant šaligatvio stovėjęs vyriškis. Prie jo priėję keli vyrai ir, paėmę už parankių, pradėję kažką kalbėti. Vyriškis, atrodo, kalbėti ne norėjęs. Važiuojant pro šalį sunkvežimiui, vyrai staiga vyriškį su skrybėle pastūmę po mašiną.

Liudininkė buvo paklausta, ar galėtų atpažinti anuos vyrus, o kai ji suabejojo, milicija ją išprašė lauk.

Visai panašiai tragišką įvykį nupasakojo moksleivis N. Jis matęs tik tą momentą, kai keturi vaikinai pastūmė senyvą vyrą po besiantančiu sunkvežimiui.

Sunkvežimio Maz-503 vairuotojas Lazutkin, sugrįžęs po avarijos į garažą, pasakojo bendradarbiams apie nelaimę, bet kartu ir guodėsi,

kad nebūsiąs baudžiamas, nes žmogų po mašiną pastūmę kažkokie vyrai. Kiek vėliau vairuotojas Lazutkin kun. B. Laurinavičiaus artimiesiems pasakojo, jog už sankryžos mašinos priekyje už 3-4 m. staiga pamatęs žmogų, kuris atsitrenkęs į mašiną. Vos mašinai sustojus, prie kabinos pribėgo du jauni įgėrę vyrai, atidarė kabinos duris ir sušuko: "Ką tu padarei?" Atvykusi autoinspekcija užsirašė vieno vyro pavardę, o kitas laisvai nuėjęs. Į nelaimės vietą atvykę greitosios pagalbos medikai teigė, kad vyras, atrodo, pastūmtas po mašiną, nes gulėjo kniubščias, delnai buvo švarūs, o veidas - žiauriai sužalotas.

Laidotuvėse labai jautėsi, kad kažkokia valdiška ranka viską darė, kad tokio garbingo ir braugaus kunigo laidotuvės būtų kuo mažiau iškilmingos ir kad jose dalyvautų kuo mažiau žmonių. Jei ne Vatikanu radijo pranešimas, dauguma kunigų ir tikinčiųjų apie kun. B. Laurinavičiaus mirtį ir laidotuves laiku tikrai nebūtų sužinoję.

Kun. B. Laurinavičius savo testamente pageidavo būti palaidotas prie jo pastangomis pastatytos Švenčionių bažnyčios, tačiau Švenčionių rajono vykdomojo komiteto posėdyje buvo nutarta neleisti įvykdyti paskutinės velionio valios.

Labai skaudu, kad Švenčionių dekanas kun. Ulickas laiku nepranešė kunigams - Algimantui Keinai ir Kazimierui Žemenui, kad jie paskirti kun. B. Laurinavičiaus testamente vykdytojais ir ilgai slėpė, kur kun. B. Laurinavičius norėjo būti palaidotas.

Lapkričio 27 d. į laidotuves rinko si ne tik adutiškiečiai, bet ir daugelis kunigų bei tikinčiųjų iš įvairių Lietuvos kampelių. Atiduoti paskutinę pagarbą ir pasimelsti už velionį atvyko taip pat vyskupai tremtiniai - J. Steponavičius ir V.

Sladkevičius, kurie su grupe kunigų koncelebravo pagrindines gedulingas Mišias. Pamokslininkai kunigai - K. Vasiliauskas, A. Keina, K. Pukėnas, J. Lauriūnas ir kt. iškėlė daugelį šviesių velionio asmenybės bruožų.

Labai prasmingą žodį prie kapo pasakė J. E. vyskupas tremtinis J. Steponavičius, išryškindamas vieną po kito tikrai heroiškos velionio kunigo asmenybės bruožus. Tuo metu, kai daugelis Lietuvos kunigų buvo pabūgę ateistų spaudimo, Švenčioniuose pas kun. Laurinavičių prie altoriaus vaikai patarnau davė Mišioms, o mergaitės bėrė gėles procesijoje. Matydamas skriaudžiamus lietuvius, velionis stoj ginti lietuvių tikinčiųjų ir Bažnyčios teises. Dėl to pas jį būdavo daromos kratos, dėl to susilaukdamo įvairiausių nemalonumų.

Kun. B. Laurinavičius gimė 1913 m. Baltarusijos lietuviškoje saloje - Gervėčių parapijoje, Giliūnų kaime. 1944 m., baigęs Vilniaus universiteto Filosofijos - teologijos fakultetą, gavo kunigystės šventimus.

Pirmoji jo parapija - Švenčionys. 1945-1948 m. kunigaudamas Ceikiniuose sunkiomis pokario sąlygomis atnaujino ir praplėtė Ceikinių bažnyčią. Nuo 1948 m. iki 1956 m. dirbo Kalesninkuose, kur išdekoravo bažnyčią. 1956 m. kun. B. Laurinavičius perkeliamas į Švenčionėlius. Senoji bažnytelė buvo maža, o ant pradėtos statyti bažnyčios sienų jau augo berželiai. Sienos buvo išmūrytos tik iki langų, ir viskas palikta likimo valiai. Naujas klebonas ėmėsi drąsaus žygio - pabaigti statyti pradėtą bažnyčią. Po didelių vargų ir nesuskaitomų važinėjimų su tikinčiųjų delegacijomis po aukščiausias sovietinės valdžios institucijas, prašant įvairių leidimų ir medžiagų, bažnyčia buvo užbaigta ir pašventinta. Tai vienintelė Lietuvoje pokario metu pastatyta ir veikianti bažnyčia. Švenčionių

(Nukelta į 6 puslapį)

džia skatino skundikus. Vieną žmogų įskundęs skundikas buvo verčiamas skusti toliau, nes už tylėjimą jam irgi būdavo grasinama. Taip gimė "stukačiai" - saugumo informatoriai, šnipeliai. Kokią žalą jie atnešė mūsų tautai - sunku įsivaizduoti. Ne veltui partizanai juos negailestingai naikino. Dar ir dabar tarybinė spauda lieja ašaras dėl "buržuazinių nacionalistų" išžudytų naujakurių šeimų. Netiesa, juos žudė ne dėl to, kad jie naujakuriai, o dėl to, kad, nors ne kartą perspėti, jie ir toliau įdavinėjo saugumui žmones. Bet, reikia pripažinti, kad ir partizanų sprendimai ne visada buvo pagrįsti.

Mes kaltiname rusus, kad 1947 m. jie vėl pradėjo Lietuvoje masinius trėmimus į Sibirą. Vežami buvo ne nusikaltę Tarybų valdžiai, o "potencialūs priešinkai": nepriklausomybės laikų tarnautojai, inteligentai, prekybininkai, nespėti išvežti 1941 m., darbštesni, sumanesni ir turtingesni ūkininkai. Tremiama buvo šeimomis - su vaikais ir seneliais. Ištuštėjo daug Lietuvos kaimų, o Tomsko, Krasnojarsko ar Irkutsko sričių kaimečiai ir miesteliai pasipildė naujais gyventojais...

Mes kaltiname rusus, kad jie represavo dešimtadalį Lietuvos gyventojų - apie 300.000 žmonių.

Mes kaltiname rusus, kad savo nelemta kolektyvizacija jie beveik sunaikino Lietuvos ekonomikos pagrindą - žemės ūkį. Galbūt kolektyvizacija buvo tikslinga kur nors Urale ar Kazachijoje, tačiau Lietuvoje ji

nepasiteisino. Nuo kolūkių įkūrimo praėjo daugiau, kaip 30 metų - pakankamai laiko padaryti išvadas. Nežiūrint gana aukšto mechanizacijos lygio, nežiūrint taikomų pažangiosios agrotechnikos laimėjimų, kolūkiai neduoda ir neduos tiek, kiek galėtų duoti toks artimas ir suprantamas lietuviui žemdirbiui ūkininkavimas, paremtas privačia iniciatyva.

Lietuvos kaime sparčiai mažėja žmonių; greit ten gyvens vieni seniai. Kas kaltas? Rusiškoji kolektyvizacija!

Mes kaltiname rusus lėtu, bet nuolatiniu mūsų krašto rusinimu, mūsų tautos asimiliavimu, palaipsniui lietuvių kalbos išstūmimu. Sovietams, bebaigiantiems surusinti mūsų sesę Latviją, Lietuva, su jos palyginti mažu kitataučių procentu, yra kaip krislas akyje. Spartesniai asimiliavimui tarnauja "komunistinės" arba "komjaunuoliškos" statybos. Lietuvai reikalingos kaip vežimui penktas ratas, pavyzdžiui: Mažeikių naftos perdirbimo įmonė, Ignalinos atominė elektrinė, kur beveik visi dirbantieji - ateiviai iš rytų. Čia įsikurdami ir sudarydami mišrias šeimas, jie mažina lietuvių procentą.

Spartesniai rusų kalbos įsiviešpatavimui tarnauja liūdnei pagarsėję Taškento nutarimai, kuriais remiantis reikalaujama pradedti rusų kalbą dėstyti jau net darželinukams, mokyklose didinti rusų kalbos pamokų skaičių gimtosios kalbos sąskaita ir t.t.

Mes kaltiname rusus nuolatiniu tikinčiųjų teisių pažeidinėjimu. Nežiūrint reikšmingų

deklaracijų apie tikėjimo laisvę, "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" jau net nebeįpajėgia surašyti visų pažeidimų.

Mes kaltiname rusus žmogaus teisių pažeidimais, dar niekur negirdėto masto KGB šnipinėjo agentūros plėtimu, nežabota čekistų savivale, nuolatiniu persekiojimu tų, kurie išdrįsta viešai reikalauti, kad būtų laikomasi Konstitucijos, įstatymų, tarptautinių susitarimų. Balys Gajauskas, Viktoras Petkus, Antanas Terleckas, Vytautas Skuodis ir dar daug kitų - vadinami žmogaus teisių gynėjais, bet teisingiau juos būtų pavadinti tarybinių įstatymų ir tarptautinių susitarimų gynėjais, jiems reikėtų statyti paminklus, tuo tarpu jie suimami, teisiams ir išvežami toli nuo Lietuvos, jų tėvų ir brolių prieš keliasdešimt metų pramintais takais...

Mes kaltiname rusus, kaltiname Tarybų Sąjungą, kad ji mūsų tautai neduoda apsisprendimo teisės, vietoj tikrų rinkimų, kur žmogus galėtų arba pritarti, arba nepritarti dabartinei linijai, žmogus verčiamas žaisti idiotišką rinkimų žaidimą, kur iš vieno kandidato turi būti išrinktas vienas kandidatas į deputatus... Tarybų Sąjunga uoliai gina kovojančias dėl laisvės Afrikos, Azijos, Lotynų Amerikos tautas, bet žiauriai susidoroja su kitomis kovojančiomis už tą pačią laisvę tautomis.

Bet ar tik vieni lietuviai taip rusų skriaudžiami? Ar kitos šalys ir tautos mažiau nukentėjo nuo rusų?

(Bus daugiau)

ALB VIRŠUNIŲ KONFERENCIJA

Did. Penktadienio popietinė sesija

J. Tamošiūnas - Krašto valdybos vicepirmininkas, kالبهجو kultūriniais reikalais. Sol. Ziemelytė iš Kanados Toronto koncertuos Sydney birželio 13 d. Adelaidėje birželio 26 d. ir Melbourne liepos 4 d. Rūgpiūčio viduryje numatyta Kanados Hamiltono mergaičių choro Aido koncertai Australijoje, bet dar nėra visiškai tikra. Jau susitarta, kad į mūsų Lietuvos Dienas atvyks iš Los Angeles Spindulio ansamblis ir pasirodys tautiniais šokiais, dainomis, savo orkestru. Jų grupę su turistais sudarys apie 50 žmonių, atvyks savo lėšomis.

V. Baltutis - Australijos Lietuvos Metrašcio Redaktorius, pranešė apie atliktus darbus ir prašė visų Apylinkių prisijūti medžiagai iki birželio pabaigos. Metrašcio Redakcija prašo pateikti kiek galima daugiau medžiagos 1961-1981 Bendruomenės veiklos apžvalgą ir ją gerai paruošti kviečiamos visos organizacijos, bandyti pateikti tikrus statistinius davinius, kada vienetas buvo pasiekęs savo kulminaciją ir kaip yra dabar. Vyko gyvos diskusijos.

Dr. Arūnas Staigaitis pateikė Australijos Lietuvos Fondo darbų apžvalgą. Fondas iš procentų duoda premijas jaunimui, savaitgalio mokykloms, organizacijų kultūriniais reikalais.

A. Ragauskas - ALFAS pirmininkas: Sporto klubų veikla yra lietuviška. Jeigu kurios komandos daugiau sudaro ne lietuviai, tai negali laimėti taurių. Yra daug sportininkų iš mišrių šeimų, kurie mažai temoka lietuviškai kalbėti. Išvyką į Ameriką 1983 m. Sporto Sventen sudarys apie 120 sportininkų. Išvykos vadovas A. Laukaitis pasirinko "Palangos" kelionių biurą ir tuo pradėjo skaldyti sportininkų grupės, neranda kompromiso, gal susitarsime. B. Stankūnavičius pranešė, kad per savo kelionės biurą duoda \$ 300 pigiau, vykstant į Ameriką.

Valentinas Čižauskas - ALK Federacijos pirmininkas pateikė pranešimą Federacijos suvažiavimus daryti kartu per Lietuvos Dienas ir džiaugėsi nuosirdžiu bendradarbiavimu su Krašto Valdyba ir Apylinkėmis.

Alb. Pocius - naujasis LSS Australijos Rajono skautų vadas pranešė apie skautų ruošiamą Rajono stovyklą po Naujųjų Metų sausio 2-12 dienomis Gilwell Parke, o Jubiliejinę skautų stovyklą vyks Amerikoje po Pasaulio Lietuvos Die nu ir ten vyks mūsų skautų atstovai. Prašė remti skautus, vykstančius į stovyklą, nes tai naudinga lietuviškos dvasios stiprinimui.

Kristaus mirties ant kryžiaus Did. Penktadienį 3 val. visas krikščioniškas pasaulis: katalikai, protestantai ir ortodoksai susitelkia, tai ir konferencijos pirmininkas A. Pocius visus pakvietė atsistoti susikaupti minutei. Tai gražus krikščioniško tikėjimo viešas išpažinimas!

Did. Šeštadienio sesija

Bladzevičius - Lietuvos Dienų rengimo komiteto pirmininkas pa-

reikė, kad jaučiamą apatiją Bendruomenės gyvenime ir mažėja savanorių prie darbo. Komitetas padeda Krašto valdybai suorganizuoti Liet. Dienas. Liaudies Liter. vakarą organizuoja A. Karazijėnė su jaunimu. Ypatinai sunku surasti menininkus Lietuvos Dienom, tad grįžę atstovai prašomi skatinti savo Apylinkės menininkus dalyvauti ir savo dalį įnešti į Lietuvos Dienas. Kol kas australų valdžia dar nedavė jokios paramos. Alb. Pocius kvietė visus atvykti į LD atidarymą Kalėdų II dieną iškilmingam pamaldom į katedrą ir po jų eisenai į Dallas Brooks salę iškilmingam atidarymui.

Povilas Baltutis - Krašto valdybos švietimo vadovas: Negalima išvaizduoti lietuvių, kuris nekaltėtų lietuviškai! Turime kovoti už lietuvių kalbos išlaikymą ir tautinės dvasios stiprinimą šeimose, savaitgalio mokyklose, liuanistiniuose kursuose, studijomis universitete. Adelaidėje lietuvių kalbos mokosi per abi mokyklas apie 40, Melbourne 46, Sydney 30, Geelonge 16, Hobarthe pernai įsisteigė savaitgalio mokykla ir prašė jas įsteigti Canberraje ir Perthė.

Sportininkų išvyka į Ameriką susilaukė daugiau diskusijų. Čia paaiškinta apie sportininkų sudarytą išvykos komitetą, o taip pat pristatytas kitas išvykos komitetas, sudarytas Bendruomenės valdybos. Sportininkų reikalų pakartota anksčiau pristatyta rezoliucija, kuri po kelto pataisų buvo pasiūlyta balsavimu. Susilaukė 5 balsai, o už rezoliuciją, kad išvykai į Ameriką netinka naudotis Sovietų Aerofloto agentūros patarnavimu balsavo 15.

Spaudos reikalai - Mūsų Pastogės Redaktorius V. Kazokas pasakė, MP nėra atsakomyje Krašto valdybai, bet tik Spaudos draugijai ir laikraščio Krašto valdyba

KUN. B. LAURINAVIČIAUS MIRTIS IR LAIDOTUVĖS

(Atkelta iš 5 puslapio)

bažnyčioje pagausėjo jaunimo ir vaikų. Tai nepatiko bedieviams ir 1968 m. nėra Laurinavičius sovietinės valdžios įsakymu iškeliamas į Adutiškį, kur jam tenka aptarnauti ne tik savo paraprijiečius, bet ir daugelį Baltarusijos katalikų.

Po kun. K. Garucko mirties įjungė į lietuviškosios Helsinkio grupės veiklą ir nuteisus M. Jurevičių ir V. Vaičiūną buvo vienintelis nesuimtas Grupės narys.

Gero kunigo, tauraus lietuvio ir bebaimio kovotojo už Bažnyčios ir Tautos teises kraujas, pralietas sostinės gatvėje, ir Jo gyvybės auka kvies visus dorus ir maistančius lietuvius kovoti už tiesą, laisvę ir šviesą vardan visų mūsų šviesios ateities.

nekontroliuoja. Konferencija balsų dauguma pareiškė, kad Mūsų Pastogę daugiau nebedėtų "Palangos" kelionių biuro skelbimų. Tėviškės Aidių Redaktorius pasakė, kad abu mūsų laikraščiai yra Bendruomenės laikraščiai, kai MP leidžia Spaudos draugija, o TA leidžia Katalikų Federacija, o kad jaunimas įprastų skaityti lietuvišką spaudą, prie TA yra leidžiamai jaunimui Ateities Zingsniai, kuriuos prirašo pats jaunimas. Niekas jam nepareiškė prieštaravimų.

Alb. Pocius pristatė organizuojamas Amerikoje Pasaulio Lietuvos Dienas 1983 m. Linkėjo, kad į Dainų Sventę vyktų jungtinis Australijos lietuvių choras, sudarytas iš Adelaidės Lituania, Melbourne Dainos Sambūrio, Sydney Dainos choro, kad Australijai atstovautų ne vieno miesto choras, o iš visų chorų sudarytas jungtinis choras.

J. Kovalskis - Canberros atstovas kvietė po Melbourne sekancias Lietuvos Dienas suruošti Canberroje ir pateikė savo Apylinkės valdybos argumentus. Tai bus nutarta per Krašto Tarybos suvažiavimą šiemet po Kalėdų.

Birutė Prašmutaitė - Jaunimo Sąjungos pirmininkė pranešė, kad Pasaulio Lietuvos Jaunimo Kongresas būtų suorganizuotas Australijoje. Visi atstovai tam pritarė. Laima Beržinytė vėl atvyks šiemet į Australiją liepos mėnesį, per 5 savaites aplankys didesnes kolonijas jaunimo sąjungos reikalais. B. Prašmutaitė pateikė ir ką tik pasibaigusį Jaunimo Studijų Dienų rezoliucijas.

Sumanymuose Viktoras Baltutis iškėlė reikalą suorganizuoti Lietuvos Informacijos Centrą, surinkti į jį visą medžiagą apie Lietuvą ir informuoti australų spaudą. Stankūnavičius iškėlė reikalą suorganizuoti \$ 5.000 Fondą ir iš jo apmokėti savaitgalio mokyklų mokytojus. Buvo ir daugiau įvairių pasiūlymų. Konferencija buvo naudinga ir svarbi ne tik atnaujinant Bendruomenės darbuotojų pažintis, bet svarbiausia patirti apylinkių problemas, pasidalinti nuomonėmis, kad Australijos Lietuvos Bendruomenės gyvenimas būtų stiprus, našus, kūrybingas.

Konferencija baigta Lietuvos himnu.

PD

● **Izraelis** užleidžia Sinajaus sritį Egiptui. Kai kurie gyventojai - žydai nenori iš ten išeiti ir pasakė, kad jie geriau mirs, bet neišeis. Neramūs šiuo tarpu ir palestiniečiai, kurie susitelkę Libanone. Jie nori, kad būtų grąžintos ir jų gyventos vietovės.

● **Egipte** mirties bausme nubausti penki asmenys, kurie dalyvavo prezidento Nasserio nužudyme. Du jų sušaudyti, o kiti trys pakarti.

RELIGINIAME GYVENIME

= **Lietuvoj** mirė Bazilijonų, Padubysio Šiaulių rajone klebonas kun. Vytautas Jurcevičius. Velionis kun. Vytautas Jurcevičius buvo gimęs 1924 metais, kunigu išventintas 1947 metais. Mūsų žiniomis tai jau šeštas šiemet Lietuvoje miręs kunigas. Kauno arkivyskupija velionio asmenyje šiemet netenka jau antro kunigo.

= **Lietuvoje** balandžio 6 d. mirė Tabariškių, Vilniaus arkivyskupijoje, parapijos klebonas Viktoras Zavadski. Velionio laidotuvės įvyko balandžio 8 dieną Tabariškėse, Salčininkų rajone. Kunigas Viktoras Zavadski buvo 76 metų amžiaus, kunigu išventintas 1942 metais. Tai jau septintas šiemet miręs Lietuvoje kunigas.

= "Zmogus visada lieka lemiamasis kriterijus, norint sukurti teisingą ir taikingą pasaulį". Šį pagrindinį socialinio Bažnyčios mokslo dėsnį nurodė popiežius Jonas Paulius II iškilmingai atidarydamas tarptautinį socialinių mokslų simpoziumą, kurį surengė popiežiškioji "Teisingumo ir taikos" (Iustitia et Pax) komisija, užbaigiant socialinės enciklikos "Rerum novarum" paskelbimo 90-jų metų minėjimus.

= **Indijoje** daugiau negu dešimt tūkstančių katalikų dalyvavo pirmajame charizmatinio sąjūdžio suvažiavime, kuris įvyko Tamil Nadu valstijoje. Tris dienas užsitęsę suvažiavimo darbai telkėsi apie pagrindinę temą "Naujasis gyvenimas Sventijoje Dvasioje". Dalyviai buvo pasiskirstę į darbo ir maldos būrelius. Darbo būreliuose svarstybos vyko įvairiomis kalbomis.

= **Popiežių Joną Paulių II-jį** su oficialiu vizitu aplankė Graikijos respublikos prezidentas Karamanlis. Po privataus pokalbio su prezidentu, Sventasis Tėvas taip pat priėmė prezidento bendradarbius. Tai pirmas prezid. Karamanlio oficialus apsilankymas Vatikane. Apaštalu Sostas ir Graikija užmezgė diplomatinis santykius 1979 metais.

= **Popiežių Joną Paulių II-jį** aplankė Jungtinių Tautų Organizacijos generalinis sekretorius Perez de Cuellar, kuris buvo atvykęs į Romą dalyvauti popiežiškios Teisingumo ir Taikos komisijos surengto tarptautinio socialinių mokslų simpoziumo iškilmingame atidaryme.

Popiežius Jonas Paulius II-sis priėmė pirmojo Didžiosios Britanijos ambasadoriaus prie Apaštalu Sosto skiriamuosius raštus, iškeldamas tai, kaip istorinės reikšmės įvykių Apaštalu Sosto ir Didžiosios Britanijos santykiuose. Atsakydamas į diplomato kalbą, Sventasis Tėvas pasidžiaugė galimybe netolimoje ateityje aplankyti Didžiąją Britaniją, pažymėdamas, jog tai bus grynai religinio - apaštalinio pobūdžio vizitas. Jonas Paulius II-sis taip pat su dėkingumu atkreipė dėmesį į britų diplomato užuominą apie pastarųjų laikų įvykius Lenkijoje ir apie Popiežiaus pastangas apginti žmogaus teises tuose pasaulio kraštuose, kur jos tebėra pažeidžiamos.

Maloniai visus kviečiame atsilankyti į metinį

PARAPIJOS CHORO BALIŲ

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

gegužės 1 d. šeštadienį 7.30 val. vak.

Gros gera muzika, skani vakarienė, loterija, o svarbiausia - gera nuotaika.

Stalus užsisakyti pas S. Noreiką, telef. 489 3724.

Melb. Liet. Parapijos Choro V-ba

I Š M Ū S Ū P A R A P I J Ū

MELBOURNAS

Pradėsimė gegužės mėnesį. Gegužinės pamaldos Parapijos Name Kensingtone kiekvieną šeštadienį 6 val. vak. Nepamirškime šios gražios maldos. Nors kartą atvykite į Parapijos Namus gegužinėm pamaldom. Būtų gražu, kad ir šeimos namuose, ypač kurios turi augančio jaunimo, pasipuostų Marijos paveikslą ir kai kada pagiedotų ar sukalbėtų gegužines maldas.

Sekmadieniais per gegužės mėnesį po Mišių giedosime Marijos litaniją, o gegužinę giesmę choras pagiedos Mišių metu.

Gegužės mėnuo skiriamas taip pat maldai už persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje. Pirmą gegužės mėnesio sekmadienį bus iškilmingos pamaldos ir bus uždedamas kančios vainikas ant lietuviško kryžiaus.

Religinei šalpai bus renkamos aukos per visą gegužės mėnesį.

Angliškai apie persekiojimus Lietuvoje yra knygutė "Catholics in Soviet Occupied Lithuania". Kun. Pr. Daukyns apie ją parašė Mel-

ORLOVO SVEIKATA BLOGA

Užsienio korespondentai Maskovoje patyrė, kad sovietų kalinamo politinio belaisvio Yuri Orlovo sveikatos būklė yra žymiai pablogėjusi ir kad jo gyvybei gresia pavojus. Tai pranešė jo žmona Irina, pažymėdama, kad Orlovas serga tuberkulioze, nuolat turi aukštą temperatūrą ir spiaudo krauju. Nežiūrint sunkios ligos, Orlovas yra vėl pasiūstas į izoliatorių, kur kenčia šaltį, nėra pakankamai valgydinamas ir neturi jokios medicininės priežiūros. Kalėjimo vadovybė iki šiol atsisakė jį perkelti į ligoninę. Yuri Orlovas yra Maskvos Helsinkio Grupės steigėjas, už tariamą priešvalstybinę propagandą ir agitaciją 1978-ais metais nuteistas septynerius metus kalėti ir penkeriems metams tremties.

AUSTRALIJA IR

NAUJOJI ZELANDIJA

Maldos Apaštalavimas

Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II gegužės mėn. MA nariams skyrė sekančias intencijas: b e n d r a j a — kad Švenčiausioji Motina apreiškų krikščionėms moterims išaukštintą moters kilnumą katalikų Bažnyčioje; m i s i j ū — už padidintą pastangas skatinant evangelizaciją tose srityse, kurios yra ant ateistinės invazijos tako.

Trumpas rytmetinis aukojimas: **Visa aukoju Tau, Švenčiausioji Jėzaus Širdie!**

MOTERS KILNUMAS

Vatikano II Suvažiavimo "Gaudium & Spes" konstitucijoje yra paskyta: "Moteris šiandien yra aktyvi visose gyvenimo srityse, tačiau pridėta, kad ji visus šiuos postus užimtų atsižvelgiant į savo prigimtį."

Maldos Apaštalavimo gegužės mėnesio intencija ragina moteris tai vykdyti sekant Mergelės Marijos pavyzdžiu, kaip tai nurodyta

bourno arkivyskupijos laikraštį "The Advocate" (balandžio 8 d.). Per pirmą savaitę iš australų atėjo 6 tos knygutės užsakymai. Vieną moteris iš Geelongo rašo: "Aš esu australė airiškos kilmės, bet aš giliai užjaučiu jūsų persekiojamą kraštą ir kasdien už jį meldžiuosi." Kaip matote australai domisi mūsų kraštu ir skaito apie jį knygas. Kad tik mes tiek savo knygas skaitytume.

Parapijai aukojai:

\$ 75 - A. Tomkevičius, po \$ 30 — A. Forest, J. Launikonis, po \$ 25 — L. Braniška, S. Eimutis, po \$ 20 — M. D. Didžys, Jul. Petraitis, \$ 15 — J. Petkevičius.

Visiems aukotojams nuoširdus aciū.

Kun. Pr. Vaseris

LKB KRONIKA NR. 50 PRISTATO NAUJUS POGRINDŽIO LEIDINIUS

1. "Aušra" Nr. 28 (68). Numeryje randami straipsniai: "Kuriuo keliu?" (Žvilgsnis į Lietuvos dvasininkiją), "Mūsų kultūros rūpesčiai", "Lietuviai ir rusai", "Literatūrų lygiagretišumas" Tarybų Sąjungoje" ir kt. Numeris pasirodė rugsėjo mėnesį (jau gautas ir mūsų Redakcijoje).

2. "Tiesos Kelias", Nr. 20. Leidinio pasirodymo data - gruodžio mėn. Vienas iš reikšmingesnių straipsnių - "Kunigas sakykloje".

3. "Dievas ir Tėvynė", Nr. 19. Leidinys pasirodė vasaros pabaigoje. Jame paliečiami Lietuvos krikščioniškos kultūros, lietuvių rusinimo ir kt. aktualūs klausimai.

4. "Rūpintojėlis", Nr. 17. Išleidimo data - 1981. VII. 17. Leidinys skiriamas Eucharistiniam Metams. Leidinyje patalpinta nemaža Jadvygos Stanelytės laiškų, prašymas šv. Tėvui, kad greičiau palaimintuoju būtų paskelbtas arkivyskupas Jurgis Matulevičius ir kt.

popiežiaus Pauliaus VI svarbioje apaštališkoje konstitucijoje "Materialis Cultus". Didysis Mergelės Marijos garbintojas, tas popiežius, savo konstitucijoje padarė kai kuriuos tiesiog revoliucionieriškus pareiškimus. Tarp kitko, jis pareiškė, kad Mergelės Marijos asmenybė ligi šiol nebuvo užtenkamai nagrinėta. Visą laiką buvo prilaikoma ankstyvesnių amžių tradicijos ir paldumo formų Išsamesnis teologiškas nagrinėjimas, popiežiaus pareiškimu, galėtų dar labiau išryškinti Marijos rolę šeimos gyvenime, bei kitose kasdieninio gyvenimo srityse, kaip, politinėje, socialinėje ir kultūrinėje. Visi čia paminėti aspektai yra ryškūs jos Magnificat giesmėje, kur ji save atskleidžia kaip tobuliausioji Kristaus mokinė ir Jo sekėja.

"Ar ne Ji taip didvyriškai sugėbėjo prisiderinti prie Dievo planų ir juos tobulai įvykdyti?" — klausia popiežius. Ar ne ji drąsiai paskelbė Dievą esant nuolankiųjų parama, o galingųjų sostų sunaikintoju?

Tikrai Mergelė Marija yra narsumo ir kuklumo pavyzdys ne tik moterims, bet ir vyrams.

Kun. S. Galdella, SJ.

Kostas Ostrauskas Sydnėjaus scenoje

Rašytojas, dramaturgas Kostas Ostrauskas yra laikomas vienu iš pirmaujančių avangardinių dramaturgų iševijoje. Jo veikalai daugiausia simbolinės dramos ir mikrodramos turi nemažai intelektualinio krūvio ir todėl retai mėgėjų teatrai iševijoje pasirenka jas vaidinti. Joms suvaidinti reikia jau beveik profesionaliniai pasiruosusių aktorių ir sumanaus netradicinių pažiūrų režisoriaus.

Dvi svarbiausios dramos K. Ostrausko parašytų veikalų sąrašė yra "Čičinskas", "Kanarėlė" ir žinoma eilė mažesnių veikalų - mikrodramų.

1977 metais "Čičinskui" pasirodžius knygų rinkoje, kritikas Pranas Visvydas rašė: "Čičinsko" dramai pastatyti reikia ne konvencinės režisūros bei vaidybos, bet išradinčio naujoviško mąstymo. Ar iševijos teatrai įveiks K. Ostrausko "Čičinską" parodys ateitis! O pamėginti vertėtų.

1980 metais Sydnėjaus "Atžala" "Čičinską" pastatė ir jis praėjo su dideliu pasisekimu. Gaila, kad buvo suvaidintas tik vieną kartą ir neparodytas kitoms kolonijoms. Iki šiol nei vienas iševijos teatras dar nėra bandęs šį veikalą statyti.

Šiais metais gegužės 23 d., Sydnėjaus "Atžala" ir vėl pasirodys su dviem K. Ostrausko mikrodramom, ir būtent "Šaltkalviu" ir "Pypke".

Literatūros kritikė Alina Staknienė [Metmenys Nr. 38] apie "Šaltkalvį" rašo: "Išorinė vaidinimo forma reali. Tai tipiškas dialogo tarp vėlai naktį grįžusio, kiek ikaūsusio vyro ir jo bumbančios žmonos.

Veikėjai nors ir dealistiškai atvaizduoti yra kartu ir simboliški. Žmona simbolizuoja tamsią, grubiai materialistinę, konformistinę visuomenę, kuri tik paviršutiniškai laikosi etinių ir religinių tradicijų. O šaltkalvį kankina abejonės, baimė ir sąžinės balsas. Jis simbolizuoja bundančią lietuvišką visuomenę, išalkusią rašto, savos tautinės kultūros. Dramatinė situacija čia dvilypė plotmė, ji ir kasdieniška ir nekasdieniška, vaizduojama tikrovė ir reali ir nereali. O žodžių ironija šioje mikrodramoje kandi ir šiems laikams. Moterėlės simbolinį patarimą "tik gulki ir tylėk", daug kas norėtų pasiūlyti ir dabartiniams nenuoramoms, ku-

riems "visokios mintys" į galvą lenda".

"Šaltkalvis" scenoje dar niekad nebuvo vaidintas. jis buvo atliktas tik Čikagoje per radiją.

"Pypkė" yra savotiško sukirpimo ir stiliaus drama, kurioje suplakamos į meninę realybę kelios plotmės. Scenoje veikia A yra jau miręs. Įvykius jis tik naujai atkuria, juos gyvai prisimena. Taigi nėra ribos tarp šiaipus ir anapus. Pypkė kalba pasislėpusios moters balsu, vadina, yra dramos personažas. Veikėjų pokalbiai turi idėjinį apibūdinimą ir filosofinių užuominų.

Taigi šiuos du veikalukus netrukus matysime Sydnėjaus lietuvių klubo scenoje.

Paulius Rūtenis

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDAS

Fondui aukojai:

\$ 200 - Bronė Zilinskienė ACT, \$ 40 - P. Augustinavičienė Vic., \$ 28 J. Alkevičius NSW, po \$ 20 V. Dinaš Vic. - a.a. Dr. S. Skapinskui vietoj gėlių, Jonas Vanagas, M. Reinkė [45], Juozas Lapšys (72), — visi SA, po \$ 10 L. Vrubliauskas ACT (40), M. Gailiūnas NSW (250), E. Margan - Marganavičius Vic. (50), \$ 5 J. Sasiniene SA.

A.a. Broniaus Vingrio prisiminimui jo mirties metinėse: \$ 100 J. Vingrienė ir šeima (225), \$ 20 S. A. Obeliūnai (420), po \$ 10 R. Raugauskas (30), G. P. Lazutkai (35), J. Kvietelaitis (36), E. J. Balčiūnai (160), G. V. Ališauskai (290), \$ 5 M. F. Sodaičiai (98), po \$ 4 P. Saulys, A. B. Verbylos.

Sveikiname naują šimtininkę B. Zilinskienę ir nuoširdus aciū visiems aukotojams.

V. Ališauskas

AL Fondo Iždininkas

Pasisekęs Margučių balius Melbourne

Nuoširdžiam lietuviui Lietuvių klubas nėra svetimas, kaip ir lietuvis lietuviui nėra svetimas. Tą patvirtino Atvėlykio šeštadienį Melbourne Lietuvių klube įvykęs "Margučių balius". Žmogui dėl būvio, dėl geresnio rytojaus tenka daug dirbti ir vargti ir tą jo vargą šiek tiek atsveria malonioje atmosferoje savo draugų ir pažįstamų bendrijoje praleistos kelios linksmos valandos.

Jau anksti žmonės pradėjo rinktis ir užimti užsisakytas vietas. Apie pusantrą šimto žmonių susėdo prie gražiai apdengtų ir gražiai žvakėmis ir jurginiais papuoštų stalų. Keletas žmonių, iš anksto neužsisakiusių biilietu, negalėjo dėl vietos stokos baliuje dalyvauti. Klubo Taryba jų nedaivavimą apgaili.

Pristatė ir gausiai margučių įvairiausio margumo ir raštų, taip kad premijavimo komisijai, kurią sudarė Dalė Didžienė, Jonas Meiliūnas ir Alisa Baltrukonienė, buvo sunku tris gražiausius išrinkti. Vistik buvo nuspręsta pirmą premiją skirti Reginei Švambarienei už išskutintą kiaušinyje išraitytą juostą.

Antra premija paskirta ponui Haak, už išskutintą kryžių su šakelėmis. Trečia vieta paskirta p. Klejieniui už vaško pagalba keliomis spalvomis išmargintą margutį.

Loterijai fantus aukojai: N. Butkūnas - aliejiniais dažais jo paties pieštą paveikslą, K. Šimkūno - 20 dol., Atvėlykio margą bobą (pyragą) - E. Korsakaitė, sidabrinę cukrinę - Alisa Baltrukonienė, kvėpalų bonką - Martynas Didžys.

Elena Korsakaitė paruošė vakarienę, o jai padėjo sekančios ponios ir panelės: Viltė Araitė, Bronė Drežienė, Roma Eskirtaitė, p. Kvietelaitienė, Birutė Popeliučienė, Rita Rakūnienė, Vincė Savickienė, Birutė Saulytė ir Monika Žiogienė.

Klubo Taryba visoms reiškia padėką. Taip pat Klubo Taryba dėkoja T. Bikulčienei už žagacėlius ir p. Matulionienei už pyragą, o P. Sungailai už jurginus, kuriais buvo papuošti stalai.

Klubo Taryba didžiai dėkinga visiems į balių atsilankiusiems.

Acū labai!

Alisa Baltrukonienė
MLK Tarybos Sekr.

Lietuvoje spausdinamos liturginės knygos

Lietuvos vyskupijų liturginė komisija atsiuntė pranešimą apie Mišiolų ir kitų liturginių knygų lietuvių kalba spausdinimo eigą. Romos Mišiolų ir kitų liturginių knygų vertimas į lietuvių kalbą Vatikane oficialiai buvo patvirtintas prieš dvejus metus. Popiežius Jonas Paulius II padovanojo atitinkamą kiekį popieriaus šiom svarbioms liturginėms knygoms išleisti. Sovietinės valdžios įstaigoms leidus, popierius iš Vatikano buvo nugabentas į Lietuvą. Šie parengiamieji darbai pareikalavo nemaža laiko. Šiuo metu lietuviško Mišiolų ir kitų liturginių knygų spausdinimo pa dėtis pagal Lietuvos vyskupijų Liturginės komisijos pranešimą yra tokia:

1. Arčiausiai prie tikslo yra Romos Mišiolų trečias tomas: "Skaitiniai šventadienių Mšioms" (A, B ir C ciklai, apie 670 didelio formato puslapių, su trisdešimčia formulių visuotinių maldų). Tikimasi, kad šių metų pavasarį šis svarbus leidinys galės išeiti iš spaudos. Vilniaus "Vaizdo" spaustuveje tekstas jau yra surinktas ir patikrinta korektūra.

2. Romos Mišiolų antras tomas: "Gedulinės Mšios", apie 300 puslapių, jau taip pat yra surinktas ir patikrintas. Ir jis turėtų išeiti iš

SUSLOVAS KANKINO LIETUVA

Įtakingasis amerikiečių dienraštis "The Christian Science Monitor" atspausdino lietuvių Juozo Kojelio laišką, kuriame iškeliamas neseniai mirusio sovietų komunistų partijos ideologo Suslovo nelemtas vaidmuo Lietuvoje. Laisko autorius atkreipia dėmesį į tai, kad pokario metais Suslovui buvo pavesta žiaurios teroro priemonėmis įtvirtinti sovietinę valdžią Lietuvoje. Suslovo įsakymu, per dvejus metus buvo sunaikinti arba ištremti į Sibirą tūkstančiai Lietuvos gyventojų. Kitą Juozo Kojelio laišką apie Suslovo žiaurios darbus Lietuvoje atspausdino amerikiečių dienraštis Los Angeles Times.

spaudos artimiausiu laiku.

3. Kovo mėnesį turėjo pasirodyti Katalikų Kalendorius - Žinynas 1982-riems metams. Dar neturime žinių, ar jis - bent su trijų mėnesių pavėlavimu - yra jau išėjęs iš spaudos.

4. Lietuvos vyskupijų Liturginė komisija praneša džiugią naujieną, kad jau yra atiduotas spaustuvei Liturginio Maldyno, antro pataisy-

to leidinio rankraštis. Yra nutarta išspausdinti 80 tūkstančių egzempliorių šiais 1982 metais ir antra tiek 1983 metais. Šį pagal Ordinariatų ir Liturginės komisijos bendradarbių pataisytą bei papildytą leidimą parengė liturginės komisijos narys Skuodo klebonas ir dekanas kunigas Petras Palšis.

Lietuvišką Mišiolą spausdina Poželos spaustuve, o Mišiolų skaitinius, Kalendorių ir Maldyną - Vilniaus "Vaizdo" spaustuve.

KARINĖ PRIEVOLE STUDENTAMS LIETUVOJE

Nuo 1982 m. sausio 1 d. Sov. Sąjungoje įsigaliojo naujas visuotinės karinės prievolės įstatymo pakeitimas, kuris turi "sustiprinti Sovietų valstybės galią".

Nuo dabar karinį apmokymą turės pereiti netik pašauktieji atlik-

ti karinę prievolę, bet ir jaunimas, kuris dirba pramonėje, neatitraukiant jo nuo gamybos.

Parengimo laikotarpiu besimokantiems jaunuoliams įvedama sutrumpinta darbo diena itin kamai su taisyklėmis, kurias numato galiojantys įstatymai darbininkų jaunimo mokyklose besimokantiems darbininkams ir tarnautojams, o pasiruošimui egzaminams ir jų laikymui suteikiamos 7-15 dienų atostogos (priklausomai nuo specialybės ir mokymo programų) paliekant darbo užmokesčio vidurkį pagrindinėje darbovietėje".

Lankyti užsiėmimus šaukiamiesiems, kuriuos kariniai komisariatai nukreipia mokyti karinių specialybių, yra būtina.

Padarytas pakeitimas ir to įstatymo straipsnio, pagal kurį šaukimas į tikrąją karinę tarnybą galėjo būti atidėtas dešimčiai metų "dėl šeimyninės padėties". Dabar šis laikas sutrumpintas iki 5 metų.

Ligšiol karinės prievolės atlikimas buvo atidedamas aukštųjų mokyklų studentams. Nuo dabar tik dvi aukštojo mokslo įstaigos turės tą privilegiją Lietuvoje:

Lietuvos Žemės ūkio akademija ir Kauno valstybinis medicinos institutas. Šių aukštųjų mokyklų studentams šaukimas į karinę tarnybą atidedamas tuo atveju, jeigu jie mokosi jose nuo pirmojo kurso. Asmenys, pašalinti iš aukštųjų mokyklų už blogą pažangumą, nenorą mokytis arba už nedrausmingumą, praranda teisę, kad jiems būtų pakartotinai atidėtas šaukimas mokslui tęsti.

● San Salvadore praėjo rinkimai. Daugumą laimėjo Krikščionių Demokratų partija su prezidentu Duarte, kuris iki šiol valdė San Salvadorą. Griežtai dešinieji ir kairieji tuo nepatenkinti. Jie kaltina prezidentą, kad jis per paskutiniuosius metus yra išžudęs daug nekaltų žmonių. Tą pareiškė Tautinės Respublikonų partijos vadovas D'Aubuisson.

Laiškas Redakcijai

LIETUVISKOS SPAUDOS LAISVĖS REIKALU

"Galiu ir nesutikti su tuo ką tu sakysi, bet esu pasirošęs mirti už tavo teisę tą sakyti" (berods René des Cartes, prancūzų filosofas ir matematikas).

AL Bendruomenės viršūnių konferencijoje, įvykusioje Melbourne 1982 m. balandžio 9-10 dienomis, kurioje dalyvavo veiksnių atstovai, išryškėjo vienas nesveikas reiškinys mūsų bendruomenės gyvenime.

Tas reiškinys yra baimė. Baimė atvirai pasisakyti, kuri ypatingai reikiama "Mūsų Pastogėje". Pasirodo, kad MP redakcija bijo buvusių ir esamų grąšinių ir bylų. To išvadoje gaunasi, kad grąšintojai gali prasilenkti su teisybe ir įžeidinėti pavienius asmenis, kai tuo tarpu ne visi pažeistieji ir net iš-tisa eilė mūsų bendruomenės organizacijų (kurie ir kurios niekam teismu negrąšina) savęs apginti ar savo nuomonės laisvai pareikšti negali.

Dėl tų grąšinių ALB savaitraštis pasidaro jau ne bendruomenės narių laisvu forumu, bet šantažistų dominuojamu vienašališku organu. Kas jiems netinka, tas nepausdinama. Tokios rūšies neišrinkti cenzoriai mums nereikalingi.

Demokratinė spauda turi būti prieinama visiem. Pažeistasis turi teisę save ginti tam pačiam laikraštyje. Jei tas dar reikalauja neišsprendžia, tam yra mūsų bendruomenės garbės teismas.

Daugumoje esame Australijos piliečiai. Australijos įstatymai yra privalomi visiems jos gyventojams. Aš nesiūlau kokios tai paralelinės juridinės sistemos: mūsų bendruomenės garbės teismas vis-a-vis australiškų teismų. Aš tik siūlau nesunkinti ir taip perkrautų australiškų teismų savo nesutarimais, kuriuos galime išsiaiškinti per savo spaudą ar savo Garbės teismą.

Australiškuose teismuose mūsų baltinių skalbti netinka, nes tas tik kenkia mūsų bendruomenės interesams emigracijoje.

Sielojamės dėl asmeninių laisvių pažeidimo okupuotoje Lietuvoje, bet leidžiame panašiam elementam mūsų teises pažeisti laisvame pasaulyje. Tokiam mūsų demokrati-nių teisių pažeidimo reiškiniai turime ryžtingai ir galutinai užkirsti kelią.

Stasys Stankūnavičius

Sydnėjaus Lietuvių Klube

16 - 18 East Terrace, Bankstown NSW, Tel. 708 1414.

PRAMOGŲ TVARKARASTIS

Valgykla veikia trečiad., ketvirtad., penktad., šeštad. - nuo 6 val. p.p., sekmadieniais - nuo 1 val. p.p.

Klubo valandos: Pirmad. - trečiad. 4 val. p.p. iki 10.30 v.v. Ketv. 4 val. p.p. iki 11 v.v., penk. 4 val. p.p. iki 12 v.v. Šešt. 2 val. p.p. iki 1 v. ryto, sekm. 12.30 v. p.p. iki 10 v.v.

Šeštadienio vakarais groja šokių kapela.

Trečiadieniais: Šachmatai

Ketvirtadieniais: 1½ "Jackpotai".

Klube turime daug patalpų tinkamų atšvęsti gimtadienius ar sukaktuves, užsakant didesnę kiekį gėrimų bus duota nuolaida. Tartis su Klubo vedėju.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, NSW.

Tel. 724 5408. Veikia visas 24 valandas per parą.